

Karolína Příbylová, 17 let

Povídka: Host do domu

Seděl jsem v potměšilém obýváku v přízemí. Ruce se mi chvěly nad herní deskou zapomenutou od včerejšího večera a třesoucími prsty jsem omrzele převracel hrací kostky.

Dvojka. Čtyřka. 2, 4. Jako dvacet čtyři.

To byl čas, který měl zanedlouho odbít na hodinách. Za půl hodiny. Půl hodiny, která se ale zdála jako dvacet čtyři let. Na stole se válelo několik per a papírů a půlnoc na mě číhala. A stále nikde nikdo. Když se noc pomalu valila k ránu, proč jsem nespal, i když moje oči byly zarudlé únavou?

K čemu jsem tu večer co večer, noc co noc, seděl tak sám, jako kůl v plotě? Včera večer, zase dnes večer, jenž byl jako každý jiný, dnešní noc se nijak nelišila od noci předchozí. Seděl jsem ve tmě, opřený o stůl a bolavýma očima zíral na zeď, která byla pokaždé jiná. Rodiči zanechán pokaždé v cizím domě, kde jsem akorát tak bloudil v ponurých myšlenkách jako tělo bez duše. Prsty mi pronikal chlad od ledových parket a celý ten cizí pokoj naplňovala vůně starého papíru.

Přinutil jsem se zvednout z tvrdé židle a došel ke knihovně. Předchozí vlastník tohoto ponurého místa musel být pryč dlouho i se svými knihami, po kterých zůstaly jen její prohnuté police. Trochu symbolické pro toto stejně prázdné místo.

Zůstala tam jen jedna útlá knížečka. Přede mnou ji muselo mít v rukách mnoho lidí, možná stejně osamocených. Titul na deskách byl častými dotyky nečitelný.

Nalistoval jsem první stranu. Byla to poezie. Tu jsem nemusel. Nikdy jsem jí moc nerozuměl. Ale co už, co jiného jsem stejně měl na práci?

Na zažloutlém papíře stálo:

*Stanu se menším a ještě menším,
až budu nejmenším na celém světě.*

Pro své rodiče určitě. Jak jinak, když každou noc mě opouští kvůli jakýmsi „pracovním večírkům“? Zůstával jsem sám doma, ačkoliv jsem sám domov neměl. Práce rodičů byla natolik nemilosrdná, že mě od něj stále odváděla. Z nějakého důvodu jsem cítil neskutečné provinění, když jsem na to jenom pomyslel, ale nejraději bych rodiče zanechal na jejich večírcích a žil si svůj samostatný život.

Abych se zbavil těchto vtíravých myšlenek, otočil jsem list.

*Všichni chlapci domů odjeli,
jen já jsem zůstal v cizím městě.*

Zmateně jsem zkontroloval desku knihy, což mi nebylo samozřejmě nic platné. Bože, to mě ta kniha sleduje? Znovu se skoro trefila, až na to, že já jsem teď zůstal v samotou sálající vile na zelené hoře nad městem, s měsíčními stíny žlutavého kostela v patách.

„Líbí se ti?“ zachraptěl někdo.

Co to k čertu zas je?

Ten náhlý hlas mé srdce přiměl přeskočit jeden úder. Zněl mladě, přesto vyčerpaně. Raději jsem se náhle leknutím upocenou dlaní opřel o zaprášenou polici knihovny, a pak jsem se přiměl otočit.

V umírajících kruzích světla, které vrhala na strop jediná svíčka, stál mladý muž. Oblečený byl v jakémsi tmavém staromódním obleku s vestou a bílou košilí, zvlněné kaštanové vlasy měl sčesané na temeno a v bledých prstech svíral za krempu černý klobouk.

Udiveně nakrčil obočí, když si všiml mého zděšení.

„Ta kniha. Líbí se ti?“ upřesnil. Zatěkal jsem očima z něj na otevřenou knihu. Nevydal jsem ze sebe ani hlásku. Už jsem se natolik ztrácel v labyrintu své mysli, až jsem tam někde v zamotaných uličkách narazil na něj?

„Jestli si teď říkáš, že jsem nějaký výplod tvojí fantazie, tak tě mohu ujistit o opaku,“ pronesl ten návštěvník přesně jako by mi přečetl myšlenky a položil svůj klobouk na stůl mezi neuklizené deskové hry.

„Monopoly?“ nakrčil čelo. „To neznám, jak se to hraje?“ podíval se na mě a já jsem začínal mít podezření, že si ze mě někdo tropí žerty.

„Netuším kdo jste ani co tu chcete, ale žádám vás abyste odešel, než zavolám policii!“ vyšlo ze mě úplně náhle. Nevím, kde jsem v tom návalu šoku našel tu odvalu, avšak podobné divadlo bylo to poslední, na co jsem byl zvědavý.

Ten mladík zaraženě zvedl zrak od hry a díval se on na mě, jako bych se zbláznil já.

„Ale neblázni, chlapče, to bys přeci neudělal. Vlastně,“ začal odcházet od stolu směrem ke mně a já jsem stále neopadajícím strachem automaticky couvl ke knihovně, „toto místo znám mnohem líp než ty, troufnu si říct. Jak šťastný jsem býval mezi těmito zdmi? Prožil jsem tu kus dětství. Hezké místo, jako stvořené pro poutníky a výletníky.“

„Jste vy normální? To je v blízkosti nějaká psychiatrická léčebna, o které mi nikdo neřekl a odkud jste pláchnul?“ vybuhl jsem a konečně jsem se začínal trochu zotavovat z počátečního šoku.

„Pláchnout z psychiatrické léčebny?“ nevěřil svým uším. Zase se mnou mluvil, jako bych já tu byl ten blázen. „Ale kdeže. I když z jakési léčebny jsem aspoň v duchu pláchnul, to je pravda.“

„Já vám nerozumím, co tu chcete,“ opakoval jsem zarytě, ale selhal jsem. Poslední slova se změnila jen v zájmutí, jak mě vzápětí propálil jeho pohled.

„Stále jsi mi nepověděl, co říkáš na tu knihu. Ani jak se hraje ta hra,“ odolával stoicky mým výpadům pramenících z čiré paniky.

Povzdechl jsem si. „Neznám ji. Tu knihu. A to jsou Monopoly, rodiče je včera hráli s hosty. Vy neznáte Monopoly?“

„Nikdy se to k mým uším nedoneslo.“

Kdo to je, co se děje? znělo mi v hlavě. Místo toho jsem nahlas řekl: „V podstatě...vyhrává ten, kdo nejvíce zbohatne,“ popsal jsem velmi stručně herní pravidla.

„Tak takhle,“ pronesl ten mladík. „Svět tedy funguje jako hry.“

Prosím? „Co...co tím myslíte?“ přeformuloval jsem svou otázku nahlas.

„Netušíš, chlapče? A co takhle: je ve společnosti lépe bohatým lidem, nebo pracujícím dělníkům, kteří dřou, aby se ti bohatí měli dobře?“

„Tak asi těm bohatým,“ opáčil jsem, neboť jsem měl pocit, že to je to, co ode mě chce slyšet.

„Samozřejmě,“ pokývl ten podivín. „A ubohý topič může být možná tak tvář za sklem v této kavárně, jež je říše stavěná z hudby, tepla a plyše,“ povzdychl si.

„Já už to chápu!“ vykřikl jsem zcela. Mladík zase překvapením nakrčil obočí. „Vy nejste blázen, vy jste jenom básník!“ No, to od toho prvního taky nemá zrovna daleko, dodal jsem v duchu.

Návštěvník spokojeně rozhodil rukama. „To je skvělé, konečně jsi pochopil, že nejsem jen nahodilý host do domu, podobně jako je mívají tvoji rodiče. Jsem host do domu – a ještě někdo. Básník, přesně tak,“ mumlal a jeho slova se zase přenesla do nesmyslných vět. „Básník, jenž miloval svět.“

„O mých rodičích mi ani nemluvte,“ uklouzlo mi. Opravdu jsem se postupně s tímto podivínem – pardon, básníkem – dával do řeči?

„Čím to?“ zajímal se.

Nepotlačil jsem vzdych. „Věčně se celé noci někde baví beze mě a já jen sedím sám pokaždé v jiném cizím domě. Jak pak můžu mít něco ze života, když kvůli neustálému stěhování ani nemám přátele?“

„Ach, tak takoví jsou tvoji rodiče,“ pochopil něco asi básník.

„Někdy si připadám, jako by jim na mě už nezáleželo,“ svezl jsem se náhlým vztekem zpátky na židli. „Asi jim jsou ti vznešení pánové a dámy hodnotnější než vlastní syn,“ vyhrkl jsem zcela bez ostychu a zároveň se mi před tím cizincem v řasách uhnízily slzy. Skutečně jsem natolik sám, že se tu zpovídám pomatenému cizinci?

Básník si pomalu sedl naproti mně. „Nepřišli jsme snad na svět, abychom si postavili život dle obrazu srdce svého?“ pronesl.

Zůstal jsem na něj zírat. Už mě unavovalo, jak stále odpovídal otázkami.

„Tím myslíte, že...“ zamyslel jsem se. „...bych si s nimi měl promluvit? To nemá cenu, tolikrát už jsem to zkoušel, nic se nezměnilo.“

„Ne, nechápeš,“ zarazil mě básník.

„Takže...se od nich mám odpoutat úplně?“ vyslovil jsem něco, co jsem si nikdy jako možnost nezvládl přímočaře dopustit. Napadlo mě to už mnohokrát, ale pokaždé jsem to bral jako holé nereálné šílenství.

„Zdá se mi, že to je obraz tvého srdce...“ řekl on. Zase si neopustil neurčitou odpověď.

„Proč prostě nemůže být život jako kniha, abychom mohli nahlédnout, jak to bude dál?“

„Možná je lepší, když není. Občas by nám četbu zakalila chuť knihu odložit.“

„To je docela zklamání.“

„Ne, chlapče, to je jen život. Ale na rozdíl od knih je v životě konec jen v našich rukou.“

Zavládlo ticho. V duchu jsem promýšlel, jak by takový můj život mohl vypadat, kdybych se řídil jeho radou. Copak je možné si v šestnácti postavit hlavu a změnit život od základů, aniž byste nebyli nuceni vrátit se do starých kolejí?

Co mi to ten cizinec udělal, že mi myšlenky zvrhl takovýmto směrem?

Zamrkal jsem, abych od nich utekl. Do reality mě navrátil zvuk hodin zvenku. Žlutavý kostel odbíjel čas.

„Půlnoc,“ pronesl jsem do nastalého ticha. Ručička kyvadlových hodin už doputovala z třicátky na dvanáctku. Půl hodina byla pryč. „Hodina duchů.“

„Ne spíš těžká hodina?“ odpovídal zase otázkou můj noční host.

„Jak to...“ nadechoval jsem se znovu na tento dotaz. Ale básník mě přerušil.

„Je půlnoc a sedíme vzhůru v bolesti a samotě, zatímco noc se pomalu valí k ránu, obtěžkáni mučivými myšlenkami a nejtrýznivějšími strachy. Zíráme na zdi a necháme se úzkostí natolik pohltit, že se svět rozbíjí na tisíc střepin,“ zakončil a až teď jsem si všiml, že odkládá pero.

Na papíře na stole zanechal kratičkou sloku. Vzal jsem list do ruky a začal číst nahlas.

„Zde leží Jiří Wolker, básník, jenž miloval svět a pro spravedlnost jeho šel se bít...to jsou mi tedy nebývale pochmurné myšlenky,“ utrousil jsem a zvedl jsem zrak zpátky na básníka.

Jenže on tam najednou nesesedl. Židle zůstala odstrčená, pero přesně tam, kam ho odložil. Zmizel stejně rychle, jako se objevil.

Do mých rukou se navrátil třes. Začínalo mi svítat, s kým jsem měl celou dobu tu čest.

Sklopil jsem zrak zpátky k veršům. „Dřív než moh srdce k boji vytasit,“ stálo tam dál, „zemřel, mlád dvacet čtyři let.“